

Projekt DIS-CONNECTED

Cieľom projektu je pomôcť ženám a deťom so zdravotným postihnutím, ktoré zažívajú násilie.

Ľahkočitateľné informácie pre ženy a deti so zdravotným postihnutím

September 2023

Čo potrebujete vedieť:

1. Ženy a deti so zdravotným postihnutím zažívajú veľa rodovo podmieneného násillia.
2. Ženy sa môžu naučiť, ako rozpoznať násilie.
3. Ženy môžu násilie nahlásiť.
4. Ženy, ktoré zažívajú rodovo podmienené násilie, majú práva.
5. Ženy, ktoré zažívajú rodovo podmienené násilie, majú právo na spravodlivosť.

Tieto informácie vysvetľujeme na stranách 2 až 8.

1. Ženy a deti so zdravotným postihnutím zažívajú veľa rodovo podmieneného násilia.

Čo je násilie?

Ženy a deti s psychosociálnym
a mentálnym postihnutím
často zažívajú násilie.

Násilie môže spôsobiť duševnú,
emocionálnu a fyzickú ujmu.
Ľudia môžu zažívať vyhrážky.
Ľudia sú nútení robiť veci,
ktoré nechcú.
Nedostanú veci, ktoré potrebujú.

Čo je to rodovo podmienené násilie?

Rodovo podmienené násilie je namierené
proti osobe kvôli jej pohlaviu.

Rodovo podmienené násilie môže mať rôzne podoby.

Rodovo podmienené násilie môže znamenať:

- mať fyzické zranenie,
- zažiť sexuálne obťažovanie,
- byť zanedbávaný,
- zažiť emocionálnu bolesť,
- zobrať osobe peniaze bez opýtania.

Rodovo podmienené násilie sa častejšie vyskytuje u žien a dievčat so zdravotným postihnutím ako u žien a dievčat bez zdravotného postihnutia.

Ľudia môžu **deťom so zdravotným postihnutím** ubližovať rôznymi spôsobmi, napríklad:

- držať ich alebo im nedovoliť voľný pohyb.
- robiť im zlé, sexuálne veci počas kúpania alebo na záchode.
- ubližovať im, keď majú dostať pomoc alebo terapiu.
- dávať im príliš veľa alebo príliš málo liekov.
- dávať im lieky, ktoré nechcú.

Ľudia môžu **ženám so zdravotným postihnutím** ubližovať napríklad tak, že:

- im nedovolia mať deti.
- ich nútia ukončiť tehotenstvo.
To sa nazýva potrat.
- ich nútia ísť na operáciu, aby nemohli otehotnieť.
To sa nazýva sterilizácia.
- im dávajú antikoncepciu, napríklad tabletky.
Pritom im nevysvetlia, čo antikoncepcia je.

Antikoncepcia znamená zabrániť tehotenstvu.

2. Môžete sa naučiť rozpoznať násilie.

Ak viete, čo je násilie,
potom ho dokážete rozpoznať,
keď sa stane.

Je dôležité pamätať si,
čo je na **stranách 2 až 8** tohto dokumentu.
Môžete si ho uložiť,
aby vám pomohol.

3. Násilie môžete nahlásiť.

Násilie musíte nahlásiť.

Je dôležité ozvať sa a žiadať o podporu,
keď dôjde k násiliu.

Ženy a dievčatá so zdravotným postihnutím
môžu nahlásiť násilie niekomu,
kto môže pomôcť.

Môžu to povedať:

- osobe, ktorej veria,
napríklad členovi rodiny alebo priateľovi.
- niekomu na bezpečnom mieste,
napríklad v útulku alebo organizácii.
- polícii.
- na linke pomoci.

Linka pomoci je špeciálne telefónne číslo,
na ktoré sa dá zavolať.

Telefón zodvihne človek,
pripravený vypočuť vás a ponúknuť podporu.

Pre ľudí, ktorí žijú vo veľkých inštitúciách.

Inštitúcie sú napríklad:

- zariadenia sociálnych služieb,
- psychiatrické a iné nemocnice,
- domovy dôchodcov,
- školy,
- rehabilitačné centrá.

V inštitúciách ľudia niekedy nemajú kontrolu nad svojím životom a rozhodnutiami.

4. Pre ľudí, ktorí využívajú komunitné služby.

Podpora komunitných služieb
pre ženy a deti so zdravotným postihnutím.

Tieto služby sa poskytujú **v komunite**.

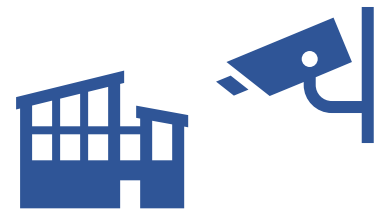
Komunita je miesto,
kde ľudia žijú,
pracujú a chodia do školy.

Komunita sú napríklad mestá a obce alebo ich časti.

Komunitné služby môžu pomôcť s rôznymi vecami, napríklad:

- starostlivosť o zdravie,
- vzdelávanie,
- získanie práce alebo zamestnania,
- získanie právnej pomoci.

5. Monitorovanie

Monitorovanie je, keď nezávislé orgány kontrolujú, či inštitúcie a komunitné služby dodržiavajú pravidlá.

Volá sa to aj dohľad alebo kontrola.

Vyžaduje to zákon.

Inštitúcie a komunitné služby monitorujeme, aby sme vedeli, že je vo vnútri všetko v poriadku.

6. Práva

Ženy so zdravotným postihnutím,
ktoré zažívajú rodovo podmienené násilie,
majú tieto práva:

- Ľudia by mali so ženami so zdravotným postihnutím
zaobchádzať spravodlivo a bez diskriminácie.
To znamená,
že by ženám nemali fyzicky alebo sexuálne ubližovať
alebo sa k nim správať zle.
Ženy by nemali byť nútené podstúpiť operáciu,
aby nemohli otehotnieť.
- Ostatní ľudia by mali ženy so zdravotným postihnutím
rešpektovať a počúvať.
Ženy sa môžu samy rozhodovať o
svojom zdraví, tele a o svojej rodine.
Ľudia by mali venovať pozornosť tomu,
čo ženy hovoria a rešpektovať ich rozhodnutia.
- Ženy so zdravotným postihnutím
by mali dostať pomoc a podporu,
ak sa im stane niečo zlé.
Môžu získať pomoc od právnika.
Môžu akékoľvek násilie nahlásiť na políciu.
Môžu mať prístup k podporným službám a využiť ich.
- Ženy by mali ľahko nájsť informácie.
Podpora, ktorú dostanú, musí zodpovedať tomu, čo
potrebujú a chcú.

Ženy majú tiež právo:

- navštíviť lekára alebo zdravotnú sestru,
- byť ošetrovaná lekárom alebo zdravotnou sestrou,
- mať niekoho,
s kým sa môžu porozprávať o svojich pocitoch,
- nájsť bezpečné miesto na život,
- vzdelávať sa a chodiť do školy,
- mať možnosť nájsť si prácu a zamestnanie.

Informácie o projekte

Projekt DIS-CONNECTED má podporu z Európskej únie.
Projekt sa realizuje v piatich európskych krajinách.

Projekt trvá 2 roky, od marca 2023 do marca 2025.

Projekt:

- chce chrániť práva žien a detí so zdravotným postihnutím,
- poskytne užitočné dokumenty a vzdelávania pre verejné orgány a odborníkov.

Verejné orgány a odborníci potrebujú nástroje
a odbornú prípravu,
ktoré im pomôžu lepšie robiť ich prácu.

Vzdelávanie ich naučí:

- ako porozumieť násiliu,
ktoré zažívajú ženy a deti,

- ako podporovať ženy a deti, ktoré zažívajú násilie.

Organizácie, ktoré spolupracujú na projekte:

- Validity Foundation - koordinátor projektu (Maďarsko)
- Nadácia KERA (Bulharsko)
- Mental health perspectives (Litva)
- Fenacerci - Federação Nacional de Cooperativas de Solidariedade Social (Portugalsko)
- Fórum pro lidská práva (Slovensko)

Úplný názov projektu je:

Disability-based Connected Facilities and Programmes for Prevention of Violence against Women and Children – 101049690.

**Co-funded by
the European Union**

Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou. Vyjadrené názory a stanoviská sú však len názormi autora (autorov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo Európskej komisie. Európska únia ani orgán poskytujúci granty za ne nemôžu niesť zodpovednosť.

To znamená, že:

Európska únia pomáha platiť tento projekt.

EÚ nie je zodpovedná za obsah tohto dokumentu.

Za obsah tohto dokumentu zodpovedajú partneri projektu.